

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Vår dato 10.09.2012
Deres dato 05.07.2012
Vår referanse TL
Deres referanse 11/1682

LUFTFARTSAVGIFTER FOR AVINORS LUFTHAVNER 2013

Det vises til brev fra Samferdselsdepartementet av 5. juli 2012 vedrørende lufthavnavgifter for Avinors lufthavner 2013. NHO Luftfart ønsker på vegne av berørte medlemsbedrifter å kommentere departementets forslag.

Forslag til security-avgifter (sikkerhetsavgiften)

NHO Luftfart har merket seg at departementet foreslår å øke sikkerhetsavgiften i samsvar med forventet kostnadsøkning som følge av økning i de kontraktsfestede timepriser. Samlet vil denne avgiften utgjøre ca 1,150 milliarder kr med forventet volumendring i trafikken.

Isolert sett har ikke NHO Luftfart bemerkninger til den foreslåtte satsendringen. Vi vil imidlertid bemerke at avgifts provenyet er høyere enn noen gang, og utgjør en større og større del av kostnadsbildet for norsk luftfart. Security på flyplassene skal ivareta allmenne sikkerhetshensyn, og forebygge terroranslag mot det norske samfunnet. Likevel er alle sikkerhetstiltakene fullt ut brukerfinansiert. I en rekke land er kostnadene ved denne virksomheten i større grad dekket av det offentlige, noe som gjør at de økonomiske rammevilkårene blir betydelig gunstigere enn i Norge på dette området. Vi ønsker å ta dette opp med Samferdselsdepartementet, og mener at man må arbeide for at denne form for allmenne sikkerhetstiltak må finansieres tilnærmet likt i Europa.

NHO Luftfart etterlyser også et mer systematisk arbeid for å effektivisere og fornye securityarbeidet, og vil bemerke at securitykostnaden pr reisende på de mindre flyplassene er uforholdsmessig høy. Her må det være fullt mulig å etablere enklere og billigere løsninger, men som ivaretar nødvendig sikkerhetsnivå. Videre etterlyser vi innføring av ny og forenklet teknologi som reduserer personell kostnadene. NHO Luftfart minner om at Avinor blant annet i egen høring i Stortinget i 2009 varslet transportkomiteen på Stortinget at kostnadene til security hadde nådd sitt toppunkt, og skulle reduseres fremover. Vi kan ikke se at så er tilfelle.

Start og passasjeravgift

Generelt vil NHO Luftfart bemerke at vi finner det oppsiktsvekkende at departementet ikke har noen begrunnelse for de satsendringer som foreslås. EU vedtok direktiv om

lufthavnavgifter i mars 2009 (Direktiv (EF) nr 12/2009). Dette direktivet fastsetter blant annet en rekke krav til dokumentasjon og prosess knyttet til endring av lufthavnsavgifter. Et helt sentralt prinsipp er at grunnlaget for satsendringer i lufthavnavgiftene skal dokumenteres. Norge har ennå ikke formelt implementert dette direktivet i norsk rett, til tross for en rekke henvendelser og innspill gjennom lang tid fra NHO Luftfart om at dette må gjøres. Vi forstår ikke hvorfor Norge på denne måten "boikotter" de prinsipper EU har vedtatt på dette området, og som Norge er forpliktet av etter EØS avtalen. På denne måten bidrar Norge også til å vanskeliggjøre arbeidet med å etablere likeverdige konkurransebetingelser i europeisk luftfart. Avinor har tidligere vist til betydelige fremtidige investeringsbehov, men NHO Luftfart vil minne om at lufthavnavgiftene skal dekke faktiske kostnader ved de tjenester som til enhver tid tilbys flyoperatørene. Forhåndsinnkreving av avgifter vil bryte med EU's regelverk på dette området, og ICAO retningslinjer som Norge har sluttet seg til. NHO Luftfart vil understreke betydningen av at Norge følger internasjonale retningslinjer på dette området.

Så lenge det mangler begrunnelse for å øke lufthavnavgiftene mener NHO Luftfart at start- og passasjeravgiftene må holdes nominelt uendret. I henhold til Statistisk sentralbyrå ligger tolv måneders veksten i KPI per juli 2012 på 0,2 prosent, dvs i praksis nær null. I den grad departementet mener at lufthavnavgiftene skal følge ordinær prisstigning er dette det nivå avgiftene skal legges på.

Samferdselsdepartementet tar opp spørsmålet om det såkalte bunnfradraget på startavgiften. Vi er litt undrende til hvorfor dette kommer opp nå, og ser ikke behov for endringer her. Vi viser ellers til våre medlemsbedrifters innspill når det gjelder konkrete konsekvenser for det enkelte selskap.

Når det gjelder forslaget om en fast MTOW sats for den enkelte flytype så støtter NHO Luftfart et slikt forslag. Det er viktig at departementet tilser at systemet gir like konkurransevilkår for de ulike flyoperatørene, og dette må også gjelde mellom de statlige Avinor flyplassene og øvrige ikke-statlige lufthavner.

Flysikringsavgifter

NHO Luftfart har ingen konkrete merknader til forslagene slik de er presentert i høringsbrevet. Vi forutsetter at Norge følger opp sine forpliktelser i henhold til første ytelsesplan for flysikringstjenesten, og minner om de store utfordringene norsk flysikringstjeneste står ovenfor for å oppfylle EU's langsiktige mål på dette området. Dette krever en fundamental omlegging av denne virksomheten i Norge, og departementet må snarest iverksette en rekke strategiske grep, jf egne innspill i annet brev av dags dato fra NHO Luftfart om dette.

Vi vil for øvrig vise til at vi i vårt brev nevnt ovenfor også tar opp behovet for å endre prisingsystemet, og at det etableres en ordning for økonomisk kompensasjon når forutsatt kvalitet ikke leveres. Vi ønsker å følge opp denne saken ovenfor Avinor og Samferdselsdepartementet, og vil komme tilbake til det.

Vi vil ellers bemerke at den såkalte justeringsfaktoren for TNC avgiften er forutsatt oppjustert over tid, og vi antar at departementet vil komme tilbake til dette.

Avslutning

NHO Luftfart mener at start- og passasjeravgiftene for 2013 må holdes nominelt uendret. Slik forslaget er presentert, uten noen begrunnelse eller dokumentasjon, er det helt umulig for høringsinstansene å gi en vurdering av forutsetningene for avgiftsendringene her. Vi har ingen kriterier å forholde oss til, og høringsprosessen skjer mer eller mindre "i blinde". Dette er lite tilfredsstillende, og i strid med internasjonale retningslinjer. For sikkerhets- og flysikringsavgiftene har vi ingen konkrete merknader til forslaget for 2013, men viser til våre øvrige prinsipielle synspunkter på disse områdene.

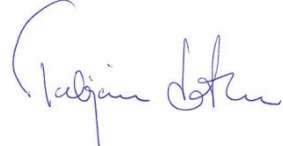
Vi viser ellers til høringsinnspill fra våre medlemsbedrifter, jf spesielt vurderinger av konkrete konsekvenser av forslag til tekniske endringer i avgiftsstrukturen.

NHO Luftfart er ellers lite tilfreds med at Norge, til tross for mange henvendelser til departementet, ennå ikke har implementert EU direktivet om lufthavnavgifter fra 2009. Når vi nå ser at dette utnyttes til gjennomføre en beslutningsprosess som på mange helt sentrale områder avviker med kravene i direktivet, vil vi derfor vurdere å forfølge dette på annet vis.

IATA tar i brev av 12. mai 2012 til Samferdselsdepartementet opp en rekke av de samme forholdene som påpekes av NHO Luftfart ovenfor. Dette understreker ytterligere behovet for å få på plass en transparent og forutsigbar prosess, i samsvar med de internasjonale forpliktelser som gjelder.

NHO Luftfart imøteser at Samferdselsdepartementet justerer sitt avgiftsforslag som foreslått ovenfor, og står gjerne til tjeneste med ytterligere informasjon ved behov.

Med hilsen
NHO Luftfart

Torbjørn Lothe
Direktør

Kopi: Avinor